

Jämställd vård

Flickor och pojkar, kvinnor och män, har rätt till likvärdig vård. Att införa ett jämställdhetsperspektiv kan säkra att den vård som ges är likvärdig till alla patienter.

- Jämställd vård = jämlik vård mellan kvinnor och män
- Jämställd vård tar fasta på att kvinnor och män delvis är lika och delvis olika → kvinnor och män behöver delvis samma typ av vård och delvis könsspecifik vård
- Jämställd vård är en fråga om patientsäkerhet
- Jämställd vård är en fråga om resursfördelning

Vetskapen om att vården gör skillnad på kön där skillnad inte finns (könsstereotyp) och att vården bortser från könsskillnader som faktiskt finns (könsblind) samt att vården ibland utgår från att individen är typisk för sitt kön (generalisering), är risker som kan skapa ojämställdhet och minska patientsäkerheten. Detta kallas för genusbias i vård och medicin.

Exempel på könsstereotyp

Män får mer och annan smärtlindring efter operationer. I de fall detta inte är motiverat beskrivs skillnaderna med att mannen upplevs vara mindre smärttålig och därför får mer och annan smärtlindring.

Exempel på könsblind

Kvinnor och mäns bråck ser biologiskt olika ut. Tekniken för operation vid bråck är framtagen på män och skapar postoperativa komplikationer för kvinnor. Idag finns en operationsteknik framtagen för bråck på kvinnor efter forskning från Linköpings universitetssjukhus.

Exempel på generalisering

Vid en hudklinik visade en kartläggning att män med könsneutrala hudrelaterade problem blev insmorda på kliniken medan kvinnorna med likvärdig problematik fick salva utskrivet på recept och sköta insmörjningen hemma. Detta förklarades bland annat med att männen generellt inte klarar av eller har vana, att smörja in sig, medan kvinnor, generellt klarar av detsamma och är vana.